

FIND
Oplevelser
i børnehøjde
på bagsiden!

Kan du finde det på kortet?:

En færge ☐

Badende børn ☐

En herregård ☐

Et fyrtårn ☐

SA T KRYDS!

Ulla og Kaj har
været på tur i Norddjurs.
Men de har tabt noget...
Kan du finde det?

ULLA HAR TABT: _____

KAJ HAR TABT: _____

Der er mange kirker i
Norddjurs. Hvor
mange kan du finde
på kortet?

KIRKER

Hvor mange sæler og
marsvin kan du finde ved
Forsnæs Fyr?

Gravhøje er grave fra stenalderen.
De buler op af landskabet.
Har du set en gravhøj?

J A ☐ N E J ☐

NORDDJURS

ANHOLT

1	Gammel Estrup	Gammel Estrup er en af Danmarks bedst bevarede renaissanceherregårde og huser Gammel Estrup Danmarks Herregårdsmuseum, der beskæftiger sig med alle aspekter af herregårdsområdet.	
2	Mejlgaard	I Nederskov, nord for det smukke Mejlgaard Slot, ligger en 120 meter lang køkkenmødding fra jægerstenalderen (12500 – 3900 f.Kr.). Dengang lå kysten helt op til urskoven, og stenalderfolk smed østerrskaller, flint og dyreknogler i affaldsbunken.	
3	Købmandsgården i Grenaa	Købmandsgården er en smuk bygning af bindingsværk fra 1700-tallet. Huset rummer Museum Østjyllands spændende kulturhistoriske udstillinger om Norddjurs fra de ældste tider til i dag.	
4	Runestenen ved Rimso Kirke	Rimse byder både på en kvaderstenskirke, Danmarks ældste præstegård, en gravhøj og en speciel runesten fra vikingetiden. Rimse-stenen er den eneste danske runesten, hvor nogle af ordene skal læses bagfra.	
5	Stendysserne i Tustrup	Besøg det smukke hedelandskab og en stor gravplads fra bondestenalderen (ca. 3500 til 2500 år f.Kr.). Kultpladsen består af to runddysser, en jættestue og en templeruin. Historien uddybes i et spændende udstillingshus.	
6	Kirkeruinen i Grenaa	Middelalderkirken Gammel Grenaa Kirke er i dag kun bevaret som ruin. Kirken, der var bygget af kridtsten, lagde hus til lokale gudstjenester, dåb og begravelser i årene 1067-1635.	
7	Skovgårde Voldsted	Skovgårde Voldsted er et middelalderligt voldsted, som ligger på vejen mod Fjellerup nær Skovgårde Strand. Man kan gå på borgbanken, der hæver sig over den nu terlagte voldgrav.	
8	Sostrup	Sostrup er en vandborg fra 1606, der hviler på en menneskeskabt ø af kampesten og egetræspæle. Sostrup og Maria Hjerte Kloster og Kirke er i dag privatejet, og der drives udlejning af lokaler, ferieboliger, retræter, musik, dans og teater på stedet.	
9	Husmandskolonien Georgsminde	I 1919 bestemte en ny lov, at en del af jorden under alle landets herregårde skulle bruges til små familielandbrug. På den måde opstod statshusmandskolonien Georgsminde på et område, der tidligere havde tilhørt Løvenholm Gods. De små landbrug blev oprindeligt bygget, så de lignede hinanden, men i dag er husene vidt forskellige.	
10	Auning Hospital	Ved siden af Auning Kirke ligger en lille, hvid bygning. Det er Auning Hospital, som i 1631 blev lavet til et fattighus af herremanden Jørgen Skeel. Det er kun lidt over 100 år siden, at huset stadig var beboet af fattige mennesker, der ikke havde andet sted at være.	
11	Estruplund	Estruplund er en herregård, der i 1600-tallet var ejet af en af landets mægtigste herremænd, Eske Brock. På den modsatte side af vejen står Estruplund Kirke, der kan føres tilbage til 1100-tallet. I dag tilhører Estruplund familien Krieger von Lowzow.	
12	Kirkeladen i Ørsted	Bygningen er bygget i 1100-tallet og blev i middelalderen brugt til opbevaring af tiendekornet. I 1639 blev laden indrettet til hospital med plads til 14 personer.	
13	Stenalt Gods	Stenalt Gods ligger tæt på Randers Fjord ved Voer. Stedet nævnes første gang i middelalderen, og godset omgives af en smuk, landskabelig have. På Stenalt drives der i dag økologisk landbrug med planteavl.	
14	Fornæs Fyr	Det næsten 130 år gamle fyr er 27 meter højt. Lyskeglen, der kan ses mange meter væk, har været et lyspunkt for sømændene. Fossilerne på stranden er 60 millioner år gamle, og det er et godt sted at kigge efter både marsvin og sæler.	
15	Fjellerup Østergård	Hovedgården Fjellerup har haft mange ejere gennem sin lange historie, og i 1700-tallet ejede slægten Scheel fra Gammel Estrup gården. I 1995 blev bygningerne flyttet til Nationalmuseet, og derfor er der nu kun få bygningsrester tilbage af Fjellerup Østergård.	
16	Stenvad Dysse	Gravkamre (dysser) fra bondestenalderen har ikke altid været fritstående stenopsatser. Dysserne har været helt dækket af jord og blev kun blottagt, da der tusinde år senere skulle bruges byggesten til f.eks. kirker.	
17	Gjerrildbanestien	Man kan tilgå den ca. 28 km lange Gjerrildbanesti flere steder. Der kørte tog på strækningen i årene 1911-1956. Udover passagerer blev også træ, fisk, grise og tørv transporteret.	
18	Klitsommerhusene i Grenaa	Langs Grenaa Strand ligger en række sommerhuse på klitten i overgangen mellem strand og indland. Det er den første generation af sommerhuse i området. Fra 1930 tog folk fra Randers sommertoget til Grenaa og byggede deres egne sommerhuse af medbragte brædder og stumper.	
19	Grenaa Dampværeri	Fra 1919 var Grenaa Dampværeri Danmarks største væveri og blev med tiden byens største arbejdsplads. Væverne lavede flint ternet stof til franske kjoler og farverigt stof til blødt sengetøj. Fabrikken solgte stof til hele Europa og til USA.	
20	Fannerup Pumpestation	Kolindsund er en 25 km lang tørlagt sø. Tørlægningen skete i årene 1872-1880, og man gravede Landkanalerne og Grenaaen ud med hakke og skovl. Kolindsund ligger to meter under havets overflade, og pumpestationen pumper vandet væk fra afvandskanalerne.	
21	Molbjerg Gravhøje	De tre gravhøje fra bronzealderen (1700-1000 f.Kr.) ligger højt i terrænet og har kunnet ses langt væk fra. Høje fra den periode er oftest omkring 3 meter høje, men kan være helt op til 9 meter. Diameteren kan være mellem 15 og 35 meter.	
22	Dystrup-Ramten Sø	I Huldremose øst for Ramten Sø fandt en tørvegraver i 1879 et kvindelig iført skindslag og skørt af uld. Liget, som ingen vidste var fra jernalderen, blev genbegravet på Ørum Kirkegård. Nationalmuseet hørte dog om kvinden, og en kulstof14 prøve daterede Huldremosekvinden til ca. 95 e.Kr.	
23	Skovarbejderhuset i Lunden ved Gammel Estrup	Skovarbejderhuset ligger i herregårdsskoven Lunden ved Gammel Estrup. Huset er indrettet som i 1930'erne, hvor skovarbejderen Niels Brøsted boede i huset med sin hustru og deres tre børn.	
24	Kalkmalerier i Voldby Kirke	Kirken fra middelalderen har flotte kalkmalerier. Oppe i loftet kan man se det ældste danske billede af et krigsskib. På tårnmurets nordvæg har maleren tegnet en skitse, hvor skibet ser lidt mere sødygtigt ud. Kalkmalerierne er fra ca. år 1450-1525.	
25	Kalkmalerier i Gjerrild Kirke	Kirken fra middelalderen har flotte kalkmalerier. Historier om Adam og Eva, engle og menneskeligt hverdagsliv. Læg mærke til kvinden, der kæmner smør, og hvordan djæveln forsøger at tilsætte ondskab til smørret. Kalkmalerierne er fra ca. år 1450-1525.	
26	Thorso Høje	I Danmark er der ca. bevaret 25.000 gravhøje fra oldtiden. De fleste er i dag enkeltliggende, men oprindeligt lå højene i store klynger. I Thorso er kun 9 af oprindeligt mere end 30 gravhøje tilbage. "Melsækken", den største, langovale høj, er sandsynligvis den ældste, da sådanne langhøje typisk tilhører bondestenalderen.	
27	Kystbatteriet i Bonnerup	De gamle forsvarsskanser vest for havnen skulle beskytte mod angreb fra søsiden under Englandskrigene i starten af 1800-tallet. Skanserne blev også brugt som skyttegrave under 2. verdenskrig.	
28	Anholt Kirkegård	På Anholt Kirkegård ligger flere allierede flyvere begravet. Både i 1944 og 45 blev fly skudt ned over Anholt. Bag gravene og kirkegårdsmuren ses det gamle redningshus, hvor Anholts redningsbåd tidligere lå.	
29	Hammelev Præstegård	Udover at præstegården er en fantastisk bindingsværksbygning, spillede stedet og navnlig præsten en stor rolle i modstandskampen på Djursland under besættelsen. Pastor Vilhelm Krarup husede nedkastede faldskærmsfolk, selvom tyskerne havde beslaglagt konfirmandstuen.	
30	Glatved Strand	Glatved Strand er en af Norddjurs Kommunes skønneste kyststrækninger, der løber 10 km fra Grenaa. Fra strandkanten bliver der hurtigt dybt, og det gør stranden til et godt område for lyst- og jagttiskere. Ved enden af Glatved Strand blev der i 1882 anlagt et kalkværk, hvor de mange kalksten fra området blev brændt til mørtel og læsket kalk. Kalkværket er nu nedrevet, men der brydes stadig kalk og udskibningsanlægget ved stranden er i drift.	
31	Allingåbro Station	Togbanen mellem Randers og Ryomgård åbnede i 1876, og stationsbygningen blev bygget samtidig. I dag driver foreningen Djursland For Fuld Damp stationen, og der er fyldt med hyggelige oplevelser: Jernbanemuseum, læse-rampe, tog og en vandkran.	
32	Grenaa Havn	Grenaa Kysthavn er fra 1879 og var Djurslands port ud til verden. Det var især korn og smør, der blev eksporteret, og kul og jern som blev importeret. Fabrikken Grenaa Isværk, der lå på havnen, var medvirkende til, at Grenaa blev en moderne fiskeriby, fordi is nu kunne holde fisk kolde i længere tid.	
33	Porsbakkerne ved Auning	Det gamle, bakkede skovområde Porsbakkerne ved Auning tilhørte oprindeligt Løvenholm Gods, men området overgik i 1980 til kommunalt eje. Området er i dag et offentligt rekreativt område, der består af nogle meget stejle bakker.	
34	Færgelejet i Voer	Færgelejet er et af de ældste i Danmark, og siden 1610 har der været sejlads mellem Mellerup og Voer. En færgemand roede en pram og kunne medtage både passagerer, landbrugsdyr og hestevogne.	
35	Ørkenen på Anholt	Ørkenen, som dækker det meste af Anholt, er et helt specielt landskab, dannet af vindblæste klitter. Området var dækket af fyrretræer frem til 1500-tallet. De fleste blev fældet og brugt til opvarmning og bål i fyret på øens nordøstlige spids.	
36	Sangstrup Klint	De 65 millioner år gamle kalkklinter tårner sig op over stranden. Stedet er ideelt til at lede efter forsteninger af søpindsvin, koraller og muslinger fra fortidshavet. Fossiler er indlejret i de gråhvide kalklag, og i klinten ses også lag af flint.	
37	Hevringlejren	Hevring Skydeterræn er åbent for publikum, når der ikke foregår skydeaktivitet. Det danske militær har brugt stedet til øvelser siden 1930'erne. Den tyske besættelsesmagt overtog terrænet i 1942 og opførte en primitiv lejr. I 1945-46 fungerede området som flygtningelejr for tyske familier.	
38	Enslevgården	Efter nederlaget mod Tyskland i 1864 mistede Danmark Sønderjylland og Slesvig-Holsten. Overalt i Danmark blev der iværksat store anlægsarbejder for at vinde nyt land. F.eks. blev Kolindsund tørlagt og ejerne af Enslevgården deltog i det store arbejde.	
39	Enslev Kirke	Danske kirker er ofte placeret markant i landskabet eller i landsbyen. Fra Enslev Kirke er der langstrakt udsigt over Porsbakke. Bank tre gange på Kællinge stenen på bakken og se, om heksen dukker op.	
40	Egehoj Gravhøj og Boplads	Gravpladsen fra bronzealderen (1700-500 f. Kr.) var i brug gennem 500 år. Perioden havde varierende begravelsesritualer, og arkæologer har fundet både stenkister, krækister og urnebegravelser på stedet. Arkæologerne har også fundet en boplads på marken sydøst for højen.	
41	Hr. Sørens Hus	I Vejlbj kan man besøge Hr. Sørens Hus, som er resterne af byens gamle præstegård. Det smukke bindingsværkshus har hørt til Vejlbj Kirke, der ligger ganske tæt på.	
42	Øster Alling Kirke	Øster Alling Kirke ligger smukt placeret på en bakke med udsigt over Allingådal og Gammel Estrup. Kirken er opført i 1100-tallet, men man formoder, at der før da var en trækirke på stedet. I våbenhuset er en runesten, der blev brugt som trædesten frem til 1856, og i selve kirken findes stolestader indsat af den navnkundige herremand Eske Brock i 1617, der var lensmand på Dronningborg og desuden ejede Gammel Estrup.	
43	Trustrup Station	Trustrup Station blev anlagt helt tilbage i 1876 som en del af Randers-Ryomgaard-Grenaa banen. Banestrækningen havde stor betydning, og landets mægtigste mand, konsellspræsident Estrup, var til stede ved indvielsen. I dag er Trustrup Station en letbanestation.	
44	Ørbækgård	Herregården Ørbækgård har haft mange skiftende ejere, og i mellemkrigstiden blev en stor del af herregårdens landbrugsjord udstykket til statshusmandsbrug. I dag er Ørbækgård privatejet, og der drives landbrug på stedet.	
45	Katholm Skov	Katholm Skov er en herregårdsskov, der hører under Katholm Gods, som er en meget flot renaissanceborg. Skoven er ca. 650 hektar stor og rummer flere herregårdshistoriske spor.	